

**DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT**

Statsråden

Energi og miljøkomiteen Stortinget
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1476-

27. april 2022

Vedr. representantforslag 184 S (2021-2022) om å øke tempo og forpliktelser i Norsk klimapolitikk

Jeg viser til brev fra energi- og miljøkomiteen av 8. april 2022 vedlagt representantforslag 184 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson om å øke tempo og forpliktelser i norsk klimapolitikk.

Representantforslaget omfatter 7 ulike forslag. Fire av forslagene omhandler endringer i norske klimamål eller klimaloven. To av forslagene gjelder ny klimaplan for Norge og ett forslag går på klimabudsjett og sektorvise mål.

Norge har allerede et klimamål som vi har meldt inn under Parisavtalen og lovfestet i klimaloven. Målet er å redusere utslippene med minst 50 og opp mot 55 prosent innen 2030. For å nå klimamålet er det avgjørende å få på plass tiltak for raske utslippskutt, og utslippskutt må være kjernen i strategien for økonomisk vekst, eksport og jobbskaping for alle sektorer. Hovedbeslutningen fra klimaforhandlingene i Glasgow (COP26) inneholder en oppfordring om at land skal vurdere å forsterke sine klimamål for 2030 i lys av Parisavtalens temperaturmål innen 2022. Det er avgjørende at land oppfordres til å vurdere om 2030-målene deres samsvarer med det Parisavtalens kollektive temperaturmål. Norge skal naturlig nok følge oppfordringen, og vi vil komme tilbake til dette. Jeg vil derfor ikke tilrå at det gjøres endringer i klimaloven eller norsk forpliktelse i forbindelse med dette forslaget, ettersom regjeringen allerede er i prosess med å vurdere våre klimamål sett i lys av konklusjonene fra COP26.

Norges mål under Parisavtalen skal oppfylles i samarbeid med EU. Gjennom klimasamarbeidet med EU deltar Norge i EUs klimaregelverk for perioden 2021-2030. Klimaregelverket består av tre pilarer. Kvotesystemet, som setter et felleseuropeisk tak på utslippene fra industri, petroleum, fossil kraftproduksjon og luftfart,

innsatsfordelingsforordningen, som etablerer nasjonale mål for kutt i utslipp fra veitrafikk, jordbruk, bygg, avfall, samt noe industri og petroleum, og skog- og arealbruksregelverket, som regulerer utslipp og opptak fra skog og andre landarealer. Da avtalen om å samarbeide om å oppfylle våre respektive Parismål ble inngått, hadde både Norge og EU 2030-mål om å redusere utslippene med 40 pst. Siden 2019 har både Norge og EU oppdatert sine Parismål. Regjeringen ønsker å videreføre klimasamarbeidet med EU.

I tillegg til Norges forpliktelse under Parisavtalen har regjeringen i Hurdalsplattformen sagt at vi vil kutte norske utslipp med 55 prosent mot 2030 sammenlignet med 1990. Dette gjelder hele økonomien, inklusive kvotepliktig sektor. Hurdalsplattformen tilsier at vi skal nå klimamålet gjennom innenlandske utslippskutt. Dette er en ambisiøs målsetning som er nødvendig for å sikre den omstillingen vi trenger for å bli et lavutslippssamfunn. Ikke minst skal det bidra til raskere omstilling i kvotepliktig sektor, noe flere deler av næringslivet har etterspurt, herunder prosessindustrien. Jeg anbefaler ikke at Stortinget endrer målet til 80 prosent reduksjon slik representantene foreslår. Det har ikke manglet på mål i den norske klimapolitikken, men på handling. Norsk klimapolitikk må nå fokuseres om å nå regjeringens allerede ambisiøse mål, framfor å formulere nye.

I tråd med Stortingets anmodningsvedtak nr. 684 av 12. juni 2020 og Hurdalsplattformen har regjeringen ambisiøse målsetninger for utslippsreduksjoner i petroleumsnæringen. Vi skal i samarbeid med næringen jobbe for at utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel kuttes med 50 prosent innen 2030 og til netto null i 2050. Norges forpliktelser mot FN og EU følger av geografisk avgrenset utslippsregnskap. Dette fanger ikke opp utslipp i andre land som følge av norsk økonomisk aktivitet. Det å beregne det totale klimafotavtrykket vårt er en krevende øvelse hvor ulike avgrensninger og forutsetninger må legges til grunn. Miljødirektoratet er derfor bedt om å hente inn mer kunnskap om metoder for å beregne klimagassutslipp i andre land som følge av økonomisk aktivitet i Norge. Regjeringen ønsker god kunnskap om dette.

Regjeringen vil fortsette å videreutvikle klimapolitikken for å nå de ambisiøse klimamålene våre. Status for og utviklingen i klimapolitikken vil presenteres for Stortinget med jevne mellomrom, blant annet i den årlige klimalovrapporteringen, men også i andre dokumenter fra regjeringen. For når klima og miljø skal være rammen rundt all politikk tilsier det at regjeringens arbeid innen ulike sektorer og fra ulike departementer skal bidra til å nå klimamålene. Et hvert dokument må i større grad utfylle relevante deler av en klimamelding. Vi vil komme tilbake med tidsplan for en ny klimamelding. Regjeringen setter på ingen måte effektive klimatiltak på vent mens vi utarbeider en ny klimamelding.

Alle må få mulighet til å ta klimavennlige valg, uavhengig av økonomi og bosted. Omstillingen må derfor være sosialt og geografisk rettferdig og inkluderende. Miljø- og klimaavgifter skal derfor innrettes sosialt rettferdig og differensieres geografisk der det er mulig og hensiktsmessig. Stortinget har bedt regjeringen utrede en omfordelende kompensasjon for økte miljøavgifter innen statsbudsjettet for 2023. Gjennom Enova bidrar vi

til at nye klimavennlige løsninger blir bedre og billigere slik det blir enklere og billigere for både privatpersoner og bedrifter å ta klimavennlige valg. Regjeringen oppretter også en ny ordning hvor vi fra 2023 gir Husbanken i oppdrag å støtte energitiltak for husholdninger med lave inntekter. Et omfordelende skattesystem med skattelett til dem med lave og vanlige inntekter er også et viktig bidrag til en rettferdig omstilling, når dette kombineres med at klimapolitikken ellers strammes til.

I tillegg har betydelige kjøps- og bruksfordeler gjort det attraktivt å velge nullutslippsbiler. Det fremgår av Hurdalsplattformen at det skal innføres et årlig forpliktende budsjett for utslipp av klimagasser, og Norges gjenværende karbonbudsjett skal legge føringer for vurderinger av politiske tiltak og satsinger. Budsjettprosessen og de årlige budsjettfremleggene vil være milepæler i dette arbeidet, og vurderinger av ulike virkemidler og budsjettposters påvirkning på utslipp og klimamål vil være en viktig del av arbeidet med statsbudsjettet. Det skal fremgå av de årlige budsjettfremleggene hvilke budsjettposter og virkemidler som forventes å påvirke norske utslipp, klimamål og internasjonale forpliktelser betydelig. Bedre styring av klimapolitikken gjennom budsjettprosessene er et tungt prioritert arbeid for denne regjeringen. Utredningsarbeidet er allerede i gang, og regjeringen tar sikte på å redegjøre nøyere for dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

Med hilsen

Espen Barth Eide

**DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT**

Statsråden

Energi og miljøkomiteen Stortinget
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1495-

25. april 2022

Representantforslag 225 S (2021-2022) om klimatiltak nå

Jeg viser til brev fra energi- og miljøkomiteen av 8. april 2022 vedlagt representantforslag 225 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Lars Haltbrekken, Birgit Oline Kjerstad, Kari Elisabeth Kaski, Kirsti Bergstø, Freddy André Øvstegård og Kathy Lie om klimatiltak som må gjennomføres raskt. Representantforslaget omfatter 11 ulike forslag om tiltak for forsterkning av klimamål og gjennomføring.

Representantforslag:

1. Stortinget ber regjeringen om å sende inn det nye innskjerpede klimamålet til FN om å kutte norske klimagassutslipp med 55 prosent innen 2030 i hele økonomien, inklusiv kvotepliktig sektor.
2. Stortinget ber regjeringen legge frem en handlingsplan for biogass og etablere et mål om å produsere opptil 10 TWh biogass årlig i Norge.
3. Stortinget ber regjeringen utrede opprettelsen av en grønn statlig investeringsbank.
4. Stortinget ber regjeringen legge frem en egen klimaplan med tilhørende tiltakspakke for grønn nærskipfart.
5. Stortinget ber regjeringen endre Enova-avtalen slik at Enova kan støtte reduksjon i både kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp.
6. Stortinget ber regjeringen etablere offentlige pilot-prosjekter for elfly og andre null- og lavutslippsløsninger, i ulike deler av landet, med mål om at de første innenriks ruteflygningene med nullutslipp bør skje innen 2030.
7. Stortinget ber regjeringen utrede avgift på fossil plast, innføre en ordning med produsentansvar og sporing av plast og gjenvinne halvparten av plast-emballasjen i Norge innen 2025. Trykk og layout: Stortingets administrasjon Svanemerketrykksak, 2041 0654 2 Representantforslag 225 S – 2021–2022
8. Stortinget ber regjeringen gå i dialog med havbruks- og fiskerinæringen med mål om en forpliktende avtale om reduksjon av klimagassutslipp frem til 2030.
9. Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag til matkastelov i løpet av 2023.
10. Stortinget ber regjeringen i samarbeid med kommunesektoren legge frem en strategi med klare mål og verktøy for kutt av klimagassutslipp i norske kommuner.
11. Stortinget ber regjeringen sørge for at tilskuddsordningen Klimasats gjøres permanent og trappes opp.

Svar til Representantforslag 225S (2021-2022):

1. *Stortinget ber regjeringen om å sende inn det nye innskjerpede klimamålet til FN om å kutte norske klimagassutslipp med 55 prosent innen 2030 i hele økonomien, inklusiv kvotepliktig sektor.*

Den menneskeskapte klima- og naturkrisen er vår tid største utfordring. Rapportene fra FNs klimapanel viser hvor mye det haster med å kutte utslipp og tilpasse oss klimaendringene vi allerede ser, og dem vi vet vil komme.

Norge har allerede et ambisiøst klimamål om å redusere utslippene med minst 50 og opp mot 55 prosent innen 2030 som vi har meldt inn under Parisavtalen og lovfestet i klimaloven. For å nå klimamålet er det avgjørende å få på plass tiltak for raske utslippskutt, og utslippskutt må være kjernen i strategien for økonomisk vekst, eksport og jobbskaping for alle sektorer.

Hovedbeslutningen fra klimaforhandlingene i Glasgow (COP27) inneholder en oppfordring om at land skal vurdere å forsterke sine klimamål for 2030 i lys av Parisavtalens temperaturmål innen 2022. Det er positivt at land oppfordres til å vurdere om 2030-målene deres samsvarer med det Parisavtalens kollektive temperaturmål. Norge skal naturlig nok følge oppfordringen, og vi vil komme tilbake til dette senere i år.

2. *Stortinget ber regjeringen legge frem en handlings-plan for biogass og etablere et mål om å produsere opptil 10 TWh biogass årlig i Norge.*

Regjeringen vil føre en rettferdig klimapolitikk som kutter utslipp og skaper jobber. Regjeringen arbeider med styrking av klima- og miljøpolitikken på flere områder som vil legge til rette for økt produksjon og bruk av biogass.

CO₂-avgiften og det europeiske kvotesystemet for bedrifter er hjørnesteiner i den norske klimapolitikken. I Hurdalsplattformen har regjeringen sagt at CO₂-avgiften skal gradvis økes til 2000 kroner frem mot 2030 for å sikre en effektiv klimaomstilling, noe som kan medføre økt etterspørsel etter biogass.

Miljødirektoratet har hatt på høring et forslag til endret regelverk om utsortering av bioavfall og plastavfall. Et utsorteringskrav for bioavfall vil øke tilgangen på råstoff til biogassproduksjon. Høringen er avsluttet og forslaget er nå til vurdering i Klima- og miljødepartementet.

I Hurdalsplattformen har regjeringen varslet at den vil etablere en storstilt satsing på norsk bioenergi og avansert biodrivstoff i transportsektoren, og legge fram en plan for en helhetlig og industriell verdikjede for bruk av norske bioressurser. Planen skal vise hvor mye som kan høstes på bærekraftig vis, uten at det svekker naturens opptak og lagring av CO₂, samt hvor bruken av knappe bioressurser skal prioriteres for å sikre effektive utslippskutt.

Regjeringen arbeider dessuten med å opprette Bionova, en finansieringsmekanisme til støtte for klimaatiltak i landbruket. Bionova skal bidra til reduksjon i utslipp av klimagasser og særlig til binding av karbon, samt utvikling av næringsvirksomhet i Norge.

Det finnes i tillegg flere eksisterende virkemidler for produksjon og bruk av biogass utover CO₂-avgiften, som tilskudd til utnyttelse av husdyrgjødsel og produksjons- og innovasjonsstøtte fra Enova og Innovasjon Norge. For å bidra til økt antall kjøretøy som går på biogass, og dermed øke etterspørselen etter biogass, har Enova nå forenklet støtteprogrammet for slike kjøretøy. I tillegg kommer de til å legge større vekt på innovasjon som reduserer ressursbruk og kostnader i prosjekter de støtter for produksjon av biogass.

Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag å utarbeide en løsning med egen takstgruppe for alle gassdrevne kjøretøy (GA) i takstgruppe 2 (tunge kjøretøy), slik at gasskjøretøy kan få reduserte takster der kommunene ønsker det. Statens vegvesen, i samråd med Miljødirektoratet er også bedt om å vurdere hvilken effekt reduserte bomtakster/fritak for gasskjøretøy vil ha på de nasjonale klimagassutslippene og på lokal luftkvalitet i byområdene spesielt.

I tillegg har Miljødirektoratet fått i oppdrag å levere et faglig grunnlag for å følge opp vedtak 1009, jf. Innst. 468 S (2020-2021), om å «ta initiativ til å harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden og komme tilbake til Stortinget med en plan for dette for å bidra til å utvikle biogassnæringen i Norge», med frist 1. mai 2022. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget når den har vurdert leveransen fra Miljødirektoratet.

3. Stortinget ber regjeringen utrede opprettelsen av en grønn statlig investeringsbank.

Regjeringen har ambisiøse mål i klima- og næringspolitikken. Vi skal skape lønnsomme og attraktive jobber i hele landet, øke de grønne investeringene, styrke eksporten fra fastlandet og kutte klimagassutslipp.

For å bidra til dette har vi satt i gang et arbeid med et grønt industriløft. Dette arbeidet vil blant annet resultere i et veikart for å realisere store prosjekter innenfor hydrogen, havvind, CO₂-håndtering, batterier, skog- og trenæring, og andre grønne prosjekter i fastlandsindustrien. I arbeidet med veikartet skal vi se ulike virkemidler, rammevilkår og politikkområder i sammenheng. Målet er å få mobilisert mest mulig privat kapital til et grønt industriløft. Veikartet vil vise hvordan regjeringen i fellesskap vil jobbe for å realisere Hurdalsplattformens ambisjoner for et grønt industriløft, gjennom en rekke parallelle prosesser på ulike områder. Eksempler på slike prosesser er bl.a. arbeidet med en batteristrategi, Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, et forsterket industrielt partnerskap med EU og igangsatte arbeider på energifeltet. Regjeringen tar sikte på å legge frem veikartet i løpet av våren 2022.

Allerede da regjeringen la frem tilleggsnummeret til statsbudsjettet for 2022, ble det på Nærings- og fiskeridepartementets budsjett foreslått flere omdisponeringer og satsinger som sammen gir mer kapital tilgjengelig for å utløse større private investeringer for å akselerere det grønne skiftet. Blant satsingene er den nye ordningen grønne vekstlån som skal premiere bedrifter som gjør klimavennlige investeringer. Dette vil bidra til å øke tempoet på grønn omstilling i næringslivet og bidra til at Norge reduserer klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. Ordningen forvaltes av Innovasjon Norge.

Med en stor andel grønne prosjekter er Innovasjon Norge en sentral aktør og offentlig bank av stor betydning for at Norge lykkes med det grønne skiftet. Innovasjon Norge rapporterer at 2021 ble et rekordår for investeringer i grønne prosjekter. 61 prosent av finansielle midler i Innovasjon Norge gikk til prosjekter med positiv miljøeffekt. De øvrige prosjektene er i hovedsak nøytrale. I 2021 tildelte Innovasjon Norge tilskudd, lån og garantier på om lag 9,2 mrd. kroner, fordelt på 5,3 mrd. kroner i tilskudd, 3,4 mrd. kroner i lån og 470 mill. kroner i garantier.

Det er allerede et betydelig antall aktører og programmer for grønn omstilling. Staten har en felles nordisk, grønn investeringsbank – Den Nordiske Investeringsbanken (NIB). NIB ble stiftet i 1975 og finansierer prosjekter som fremmer det økonomiske samarbeidet i Norden, innen energiforsyning, infrastruktur og forskning. Videre finansierer NIB miljøprosjekter både i Norden og i nærområdene, dvs. Østersjø- og Barentsregionene. I 2021 lånte banken ut til sammen 2,44 mrd. euro. 73 pst. av dette gikk til prosjekter med positiv innvirkning på miljøet.

Markedet for finansielle instrumenter som skal finansiere bærekraftige prosjekter er i betydelig vekst både i Norge og internasjonalt. Eksempelvis utgjorde grønne obligasjoner i 2021 om lag 30 pst. av samlet utstedt volum i det nordiske obligasjonsmarkedet. I EU har det de siste årene blitt vedtatt, eller foreslått, flere EØS-relevante regelverk som har som formål å legge til rette for at privat kapital i enda større grad finansierer bærekraftige prosjekter. Klassifiseringssystemet (taksonomien) for bærekraftig økonomisk aktivitet og den foreslåtte europeiske standarden for grønne obligasjoner er sentrale tiltak som kan bidra til mer velfungerende markeder for grønne investeringer.

Regjeringen vil forenkle det næringsrettede virkemiddelapparatet og opptatt av et det ikke opprettes nye virkemiddelaktører som bidrar til mer kompleksitet og mindre brukervennlighet.

4. Stortinget ber regjeringen legge frem en egen klimaplan med tilhørende tiltakspakke for grønn nærskipfart.

Grønn skipsfart er et prioritert satsningsområde for regjeringen. Utslippene fra innenriks sjøfart og fiske skal halveres innen 2030 sammenlignet med 2005. Tiltak i nærskipfarten vil være viktig for å nå dette målet. Derfor har regjeringen igangsatt et arbeid for å utrede klimakrav i offentlige innkjøp av sjøtransporttjenester. I Hurdalsplattformen har regjeringen varslet at vi vil legge frem en grønn omstillingspakke for klimavennlig omstilling av skip. En slik omstillingspakke vil også inkludere nærskipfarten. Det legges til grunn at også

opptrappingen av CO₂-avgiften vil stimulere til klimatiltak i nærskipfarten.

I regjeringens arbeid for klimatiltak i nærskipfarten vurderes virkemiddelbruken løpende både når det gjelder krav, avgifter og støtteordninger, slik at klimamålet for sjøfart og fiske nås.

Regjeringen jobber kontinuerlig med utviklingen av klimapolitikken og vil komme tilbake til Stortinget med tidspunktet for en ny klimaplan.

5. Stortinget ber regjeringen endre Enova-avtalen slik at Enova kan støtte reduksjon i både kvotepliktige og ikke-kvotepliktige utslipp.

Regjeringen har ambisiøse mål i klimapolitikken. Innen 2030 skal vi kutte utslippene med 55 prosent, samtidig som vi omstiller både samfunn og næringsliv til et lavutslippssamfunn i 2050. Vi har samtidig en rekke virkemidler, herunder CO₂-avgiften og kvotesystemet, men også begrensede ressurser som innebærer behov for prioritering. Enova er et spesialverktøy for å bidra til senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon. Støtte fra Enova skal avlaste risiko og kostnader for de som er først ute med å teste nye løsninger. Det er viktig at noen går foran for at alle andre i neste omgang skal ha bedre og billigere teknologier å velge mellom.

Innovasjon og teknologiutvikling, og støtte til dette gjennom blant annet Enova, er avgjørende for å omstille norsk næringsliv og industri på vei mot lavutslippssamfunnet. Det kreves betydelig innsats for å utvikle teknologiene og løsningene som skal til for å forene lave eller ingen utslipp med høy verdiskaping. Støtte til innovasjon og teknologiutvikling er en viktig forutsetning for lavutslippsutvikling, også for den delen av økonomien som er knyttet til kvotesystemet. Sammen med stigende kvotepris og et stadig synkende antall utslippskvoter gir Enova-støtten betydelig insentiv til å utvikle teknologi og redusere utslipp i kvotepliktig sektor.

Den inneværende fireårige styringsavtalen med Enova innebærer at Enova har en betydelig innsats rettet mot teknologiutvikling og innovasjon, i kvotepliktig- så vel som ikke-kvotepliktig sektor. Enova har blant annet støttet Rockwool i å teste ut teknologi for å erstatte kull med elektrisitet, Yara i å teste ut elektrolyse til hydrogenproduksjon som erstatning for gass og Eramet i å teste ut bruk av biokarbon som erstatning for kull.

6. *Stortinget ber regjeringen etablere offentlige pilot-prosjekter for elfly og andre null- og lavutslippsløsninger, i ulike deler av landet, med mål om at de første innenriks ruteflygningene med nullutslipp bør skje innen 2030.*

Regjeringen planlegger å legge frem en ny luftfartsstrategi i løpet av høsten 2022. Regjeringen har som mål å få ned utslippene fra luftfarten ved å stimulere til bruk av de mest miljøvennlige fly- og drivstofftypene. Klima og miljø vil derfor være en av hovedpilarene i den kommende strategien. Strategien skal redegjøre for eksisterende tiltak og virkemidler for å kutte utslipp i luftfarten. For å følge opp Hurdalsplattformen og sikre en helhetlig luftfartsstrategi, skal det vurderes om det er behov for nye statlige luftfartsspesifikke tiltak og eventuelt beskrive hvordan disse kan innrettes. Utvikling og testing av lav- og nullutslippsfly i Norge vil bli et viktig tema.

7. *Stortinget ber regjeringen utrede avgift på fossil plast, innføre en ordning med produsentansvar og sporing av plast og gjenvinne halvparten av plast-emballasjen i Norge innen 2025.*

Norge har tatt initiativ til å utvikle en global avtale mot plastforurensning. Under mitt lederskap som president for FNs miljøforsamling tok verden en historisk beslutning om å starte forhandlinger om en slik avtale og å ferdigstille avtalen mot slutten av 2024. For å løse dette globale problemet er det nødvendig med felles rammebetingelser internasjonalt og et rammeverk som sikrer økte ambisjoner over tid.

I Norge har vi produsentansvarsordning for plastemballasje. Produsentansvaret for emballasje innebærer at produsenter og importører av emballasje har ansvar for innsamling og behandling av emballasjen når den ender opp som avfall. Returselskapene for emballasje skal blant annet sørge for en viss andel materialgjenvinning av emballasjeavfallet. Miljødirektoratet har startet etablering et dataverktøy for å måle tilførsel av emballasje og identifisere produsenter. Registeret skal sikre bedre overholdelse av regelverket blant produsenter og importører, færre gratispassasjerer i ordningen og mer like konkurransevilkår.

Norge har bindende mål, gjennom direktiv om emballasje og emballasjeavfall, om å materialgjenvinne 47 prosent plastemballasje innen 2025, og 52 prosent innen 2030. I 2020 ble 28 prosent av plastemballasjen materialgjenvunnet. For all emballasje skal 65 prosent materialgjenvinnes innen 2025 og 70 % innen 2030. Miljødirektoratet har levert deres anbefalinger etter høring om endringer i regelverket om emballasje og utsortering av plastavfall, som skal sikre at mer plastemballasje blir utsortert og materialgjenvunnet. Klima- og miljødepartementet vurderer nå de foreslåtte endringene.

Vi har gjennom Hurdalsplattformen sagt at vi som del av regjeringens arbeid med sirkulærøkonomi vil vurdere en rekke tiltak, som en avgift på fossil plast, krav til sporing av plast og gjenvinning av halvparten av plastemballasjen i Norge. Vi vil komme tilbake til oppfølgingen av dette.

8. Stortinget ber regjeringen gå i dialog med havbruks- og fiskerinæringen med mål om en forpliktende avtale om reduksjon av klimagassutslipp frem til 2030.

Det ligger til grunn for regjeringens klimapolitikk at alle sektorer må bidra til utslippskutt for å nå målene, og at innsatsen rammes inn med et klimapartnerskap med de ulike næringene inkludert havbruks- og fiskerinæringen.

Regjeringen har i Hurdalsplattformen sagt at vi vil stille krav til lavere utslipp fra offshoreflåten og fra fartøy som benyttes innenfor havbruk, inkludert underleverandører. Det er presisert at kravet må utformes slik at det sikrer trinnvis innføring av beste tilgjengelige teknologi. Regjeringen har foretatt en innledende vurdering av mulige hjemmelsgrunnlag for krav om lav- og nullutslippsløsninger og vil jobbe videre med utformingen av kravene. I Hurdalsplattformen har regjeringen også varslet at vi vil sikre ordninger som legger til rette for grønn omstilling av fiskeflåten. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet tidspunkt angående utslippskravene til fartøy som benyttes innen havbruk og for omstillingsordninger for fiskeflåten.

9. Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag til matkastelov i løpet av 2023.

Matsvinn er kilde til unødige klimagassutslipp, negativ miljøpåvirkning, sosiale utfordringer og er dårlig økonomi. I Hurdalsplattformen har regjeringen varslet at vi vil redusere matsvinn, blant annet ved å utarbeide en matkastelov.

I dag er vårt fremste virkemiddel mot matsvinn «Bransjeavtalen om reduksjon av matsvinn.» Samarbeidet mellom det offentlige og private har sikret en matsvinnreduksjon på omtrent ti prosent siden 2015. Norge skal halvere matsvinnet innen 2030 og vi må vurdere hvilke virkemidler som best bidrar til dette målet, inkludert hvordan en matkastelov bør innrettes for å bidra til måloppnåelse. Her har vi ikke konkludert. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om arbeidet på egnet måte

10. Stortinget ber regjeringen i samarbeid med kommunesektoren legge frem en strategi med klare mål og verktøy for kutt av klimagassutslipp i norske kommuner.

Hovedvirkemidlene i norsk klimapolitikk er generelle landsdekkende virkemidler. Det er viktig å involvere alle sektorer og beslutningsnivåer i arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser. I det lokale klimaarbeidet spiller kommunene en sentral rolle, og kommunene er gitt en rekke oppgaver og virkemidler som gir mulighet til å påvirke kilder til utslipp av klimagasser. Kommunene tar bl.a. beslutninger i medhold av plan- og bygningsloven og de er store innkjøpere og brukere av varer og tjenester. Beslutningen i kommunene har derfor stor innflytelse på utslipp av klimagasser, både direkte og indirekte gjennom rollen som samfunnsplanlegger. Det er også viktig at kommunene går foran lokalt med gode tiltak, og blir et forbilde for innbyggere og næringsliv i arbeidet med å redusere klimautslippene. Her skjer det allerede mye godt arbeid i kommunene.

Kommunene er imidlertid selvstendige beslutningsnivåer, og regjeringen legger stor vekt på det kommunale selvstyret. Det er derfor viktig å legge til rette for at kommunene kan bruke de muligheter som finnes, ved at de har tilgjengelig gode verktøy og lovhjemler, og at de tilbys god veiledning i arbeidet med å redusere utslipp. Det er naturlig for regjeringen å ha nær kontakt med kommunesektorens organisasjoner om dette.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning er et av regjeringens viktigste virkemidler for å konkretisere nasjonalt viktige klimahensyn i møte med kommunene. Kommuner, fylkeskommuner og staten skal gjennom planlegging og «øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse» stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Klima- og miljødepartementet har, sammen med Kommunal- og distriksdepartementet, gitt Miljødirektoratet i oppdrag å evaluere og gjøre en helhetlig gjennomgang av klima- og energidelen av planretningslinjene for å tydeliggjøre statens forventning til kommunenes ambisjoner og resultater i energi- og utslippsarbeidet. Basert på gjennomgangen er også Miljødirektoratet bedt om å vurdere om kommunens rolle og virkemidler for å redusere klimagassutslipp per i dag er tilstrekkelig for å bidra hensiktsmessig til å oppfylle mål og ambisjoner for reduserte utslipp. Miljødirektoratet skal levere sine anbefalinger 1. juni 2022. Regjeringen vil vurdere og følge opp Miljødirektoratets anbefalinger og vil fortsette å støtte kommunene og bidra til å sette dem i stand til å finne gode løsninger lokalt.

11. Stortinget ber regjeringen sørge for at tilskuddsordningen Klimasats gjøres permanent og trappes opp.

Klimasatsordningen ble innført som en femårig ordning i budsjettforliket i 2016 med 100 millioner kroner. Siden har ordningen blitt videreført og bevilgningen har økt. I underkant av 1 500 ulike prosjekter i hele landet har fått tilsagn om til sammen 1005 millioner kroner i perioden 2016-2021. Det er bevilget 250 millioner kroner til ordningen i statsbudsjettet for 2022.

I tillegg til Klimasats støtter regjeringen klimatiltak i kommunene gjennom generelle støtteordninger som Enova og miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge. Enova er også kraftig styrket de siste årene. Jeg mener at dette, i kombinasjon med statlige planretningslinjer og en styrket veiledning av kommunene er gode virkemidler for å støtte kommunene på klimaområdet. Hvorvidt Klimasatsordningen skal videreføres etter 2022 er noe Regjeringen må ta stilling til i den ordinære budsjettprosessen.

Med hilsen

Espen Barth Eide